СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. Р... ч. 253. Джерзи Сіти, Н. Дж., понеділок, 29 жовтня, 1934. VOL. XLII. No. 253. Jersey City, N. J., Monday, October 29, 1934. THREE CENTS.

У. Н. СОЮЗ - ЦЕ НАША БУДУЧНІСТЬ В АМЕРИЦІ.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОТИ КАНДИДАТУРИ АПТОНА СИНКЛЕРА

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт дав посередньо до зрозуміння, що він не попирає кандидатури Аптона Синклера на уряд губернатора стейту Каліфорнія.

Відпекався від Синклера теж генеральний поштмайстер Фарлі та Джордж Кріл, котрий був головою демократичної конвенції стейту Каліфорнія, що іменувала Синклера своїм кандидатом. Кріл заявив, що Синклер обіцяв був змодифікувати свою плятформу, а цього не зробив.

„Соломяне голосування" щодо вибору Синклера, заряджене газетою „Литерері Дайджест", дає противникови Синклера, републиканцеви Меріємови, півтретя разу більше голосів, як Синклерови.

ЗАХОДИ КОЛО ПОЛАГОДЖЕННЯ ШОВКОВОГО СТРАЙКУ.

ВАШИНГТОН. — Заходами федерального уряду відбулася тут конференція в справі полагодження страйку 25,000 робітників, занятих при фарбуванню шовку в Патерсоні, Ню Джерзі. В конференції взяли участь крім представників спорячих сторін також представники урядової Краєвої Ради Робітничих Відносин у Ткальнянім Промислі.

Конференція дала певний вислід, бо спірні сторони згодилися заключити тимчасову угоду. Власники признали робітникам „замкнену шапу". Щодо годин праці й заплати, прийшло теж до угоди, яка задоволила робітничих представників.

Угода має ще бути переголосована робітниками.

Тимчасом у Патерсоні на тлі страйку прийшло до заворушень. В одній фабриці пікети повибивали шиби. Велике обурення серед робітників викликало вживання фабрикантами приватних поліцаїв.

13 ЛЮДЕЙ ЗГИНУЛО В МЕКСИКУ В ЦЕРКОВНІЙ БОРОТЬБІ.

МЕКСИКО. — Палата послів дістала звідомлення, що коло місцевости Тангвато, в стейті Мічоакан, прийшло між місцевими урядниками та католицькою боєвою організацією до битви, в котрій згинуло 13 людей, а саме: 7 жовнірів та 6 цивільних осіб.

Посол, що подав палаті цей звіт, заявив, що пролетарські організації домагаються від уряду дозволу носити зброю, щоб виступити збройно проти церковних організацій „в обороні революції".

Вислухавши рапорту, палата послів дала вотум довіря губернорови стейту Чівава, котрий приказав депортувати католицького епископа й священиків.

АМЕРИКАНСЬКІ ЦЕРКВИ ВІДКЛИКАЮТЬСЯ НА ПОДІЇ В НІМЕЧЧИНІ.

НЮ ЙОРК. — Так звана федеральна Рада Церков Христа Америки видала публичну заяву з признанням для німецьких проповідників, що повстали проти націстичного церковного руху.

ПРЕЗИДЕНТ ДУМАЄ НАД ЗАКОНАМИ ПРО ОБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт збирається предложити на найблизчій сесії конґресу плян закона про обезпечення проти безробіття.

Президент відбуває часто конференції з Едвином Вите, що є головою так званого президентського комітету для економічного забезпечення, що має подати президентови дані, потрібні для вироблення такого законопроекту.

З ПОСТУПУ НАУКИ И ТЕХНІКИ.

БОЛТИМОР. — Д-р Е. Б. МекКолом, професор біохемії в школі публичного здоровля при університеті Джана Гапкинса, подав до публичного відома, що на основі довгих розслідів він прийшов до переконання, що приявність маґнезіових солей у людській поживі викликує в людині добрий гумор, а брак цього складника спричинює огірчення, сварливість і оприскливість. Коли людина споживає такої поживи забагато, вона стає сонлива.

Свої розсліди над цією справою почав МекКолом зі щурів. Не даючи їм у поживі ніяких маґнезіових солей, він довів щурів до такої нервовости, що вони попадали в конвульсії, ба навіть гинули, коли хтось коло них плеснув у долоні або зашумів папером. На розсліди навела його дивна недуга коров у Голяндії, котрі гинули минулої зими без ніякої причини. Д-р МекКолом доказав, що корови хоріли через те, що їх держано в закритих стайнях, без світла та давано поживу, що в ній не було маґнезіових солей. Пушка маґнезії, вартости нікля, могла би вратувати кожду корову.

ЛІҐА НАЦІЙ НАТИСКАЄ НА СВОЇХ ДОВЖНИКІВ.

Сімнацять держав, які є членами Ліґи Націй, завинили Лізі Націй титулом членських вкладок 20 мілінів золотих швайцарських франків. Буджетова комісія Ліґи Націй сушить собі голову, як вплинути на довжні держави, щоб вони поплатили свої довги.

КАТАСТРОФА В КОПАЛЬНІ ВУГЛЯ.

На Шлеську, в копальні вугля Дельбрік у Забрі трапилася катастрофа. Підчас розсаджування вугля обсунулася в одній шахті стіна й засипала 16 вуглекопів. Досі вдалося виратувати 14 вуглекопів, в тому числі 10 важко ранених. Двох вуглекопів, Зентека й Міхуліка, не вдалося досі віднайти.

КЛОПОТИ ПАРИЖА ЗІ ЩУРАМИ.

Від довшого часу ведеться в Парижі дуже завзята боротьба. По одному боці станули люди, узброєні в ріжного роду отруї й гази, а по другому — міліони щурів, що вже кілька літ сталися язвою Парижа. Є це здебільша водні щурі, незвичайно великі, яких годі винищити. По всіх каналах та коридорах підземної залізниці роїться просто від тієї погани, а в магазинах збіжа й інших продуктів роблять щурі величанські шкоди. Тепер недалеко Парижа засновано окрему фарму, де хочуть розмножити кільканайцять тисяч котів і розпустити їх по Парижі, щоби вони вигубили щурів. Кошти місячного удержання тієї фарми обчислюють на 600 тисяч франків місячно.

РОЗЮШЕНИЙ БИК НА ФЕСТИНІ.

В місцевости Чорна, в південній Мадярщині, відбувався на площі серед села фестин. В одній хвилині вибіг зі стайні одного селянина великий бик і кинувся на людей. Люди почали в переполосі втікати, але то ще більше розлютило бика, бо багато жінок, що втікали, мали червоне одіння. (Як відомо, червоний колір розлющує бика, й тореадори в Еспанії вживають до роздразнення бика підчас боротьби червоної плахти). Бик кинувся на жінок і кілька з них проколов на смерть рогами, а багато дітей потратував ногами. По довшій погоні місцевий жандарм убив розюшенсго бика.

ТРАГЕДІЯ ЖІНКИ.

В лісі біля Холму знайшли тіло жінки у віці коло 35 літ, а біля неї ручну торбинку з залізничим білетом із Володави до Луцька. Згодом стверджено, що на стації в Холмі вона залишила валізу з ріжними річами. Секція тіла виказала, що вона отруїлася якоюсь рідиною. Дальше викрито, що це Зенаїда Марко, дружина москвофільського діяча у Львові, яка останні два місяці провела на Волині. Звідтіль повідомила одну знайому у Львові, що рішила відобрати собі життя. Нещасна з чоловіком не жила.

ІСТОРІЯ ЗІ СХОПЛЕННЯМ ДВОХ УМОВО-ХОРИХ ЖІНОК ВИДУМАНА.

Недавно була новинка про те, як то якісь незнані люди силою внесли до свого автомобілю пацієнтку зі шпиталю для умово хорих у Селкирк, Ман., Н. Козинс, відвезли її до якогось гереджу, там її знасилували й опісля оставили зовсім нагу в рові при дорозі. Тепер виказалося, що ціла історія видумана. Правда, що Н. Козинс знайшли в рові порізану і скровавлену. Одначе Н. Козинс признался, що вона і її товаришка зі шпиталю змовилися, зайшли в ліс, там Козинс розібралась до нага, і своє лице, ноги й руки поранила бляхою. Далі її товаришка, Д. Стон, на бажання Козинс повязала їй руки й ноги і скотила в рів, що в ньому її знайшли і відвезли до шпиталю.

Очевидно, причин не дійдуть, бо божевільні самі не знають, пощо вони таке придумали й виконали.

ШАБЛЕЮ ЗАРУБАВ БАТЬКА.

Перед окружним судом у Варшаві відбулася розправа проти 34-літнього Зиґмунта Староса, обвинуваченого в убивстві батька. Було це так: одного дня зажадав Старос від батька, щоби він дав йому кількасот злотих, бо він хоче виїхати за кордон. На тому тлі повстала сварка, підчас якої батько вийшов з мешкання, замкнувши за собою двері на ключ, де залишив сина. Розлючений Старос, почав стріляти крізь замкнені двері з револьвера, а потім вискочив крізь вікно зі шаблею і, допавши батька на вулиці, одним ударом розтяв йому череп. Розправу батьковбивника відложено, бо трибунал поставив внесок, щоби його обслідували психіятри.

ОБІКРАЛИ КООПЕРАТИВУ.

В селі Біличах, володимирського повіту, невідомі справці вломилися до крамниці місцевої української кооперативи й украли товарів на суму 800 зл. Ця кооператива була одною з найкращих і найдільніших в повіті.

„ДОМ ЛЮДОВИ".

У селі Худиківцях, пов. Борщів, збудували „Дом Людови" завдяки підмозі тернопільського воєводи Марушевського, старости Валевича і К. О. П-у. Будова тягнулася цілий рік.

КАТОЛИЦЬКИЙ МОНАХ У МОСКВІ.

Від кількох місяців викликує велику сензацію серед населення Москви католицький священик, який ходить по вулицях у рясі монаха августинів. Населення Москви не може надивуватися відвазі священика та становищу влади, яка дотепер не замкнула ще його до вязниці. Тим священиком є Американець августин Леопольд Бравн, якому большевики на основі договору зі Злученими Державами дозволили обслугувати реліґійні потреби чужинців. Йому підлягають дві церкви в Москві.

НЕ ХОТЯТЬ СХОДИТИСЯ З „БОГОНКАМИ".

На тлі расової ненависти прийшло до „страйку" шкільної дітвори в місті Іст Кілдонан, біля Вінніпеґу. Причиною було це, що принципал школи Принс Едвард через брак місця у тій школі переніс 35 дітей до школи Полсон, де було місце. Батьки перенесених до другої школи дітей постановили зарядження принципала не послухати, бо в тій другій школі (Полсон) є „богонкс" себто діти не-Англійців, і батьки не бажають, щоб їх шляхотні англійські діти сходилися з „богонками". В тій справі відбули батьки перенесених дітей наради і висловили принципалови школи Принс Едвард своє негодування. Далі відбулися збори податкоівців з Іст Кілдонан. Справу якось поладнали і діти перестали „страйкувати".

ЗГОРІЛО МАЙЖЕ ЦІЛЕ СЕЛО.

В селі Бзів, пов. Заверця, вибухла пожежа, що наслідком вітру перекинулася на інші будинки й упродовж одної години охопила майже ціле село. Загалом згоріло 65 хат і 287 господарських будинків, разом з мертвим інвентарем і цьогорічним збором збіжа. Пожежу годі було вгасити тому, що ріка плине досить далеко від села, а в селі є тільки три криниці, які, на нещастя, були якраз у тому місці, де найбільше лютувала пожежа.

ЗА ЗНУЩАННЯ НАД ВОЯКАМИ.

Перед військовим судом у Львові розпочалася розправа проти пятьох підстаршин 14. п. уланів, обвинувачених у знущаннях над вояками. Перед судом станули вахмістр Пшибила, плютоновий Ґунь і капраль Пренкевич, Вернаш та Косцюк, які допускалися злочинів довший час, бо мальтретовані вояки боялися повідомити про це своїх старшин. Аж коли один з них наслідком побиття знайшовсь у шпиталі і звірився з тим одному військовому жандармови, який теж лежав у шпиталі, цей повідомив про все військову владу, а вона потягнула згаданих пятьох підстаршин до відповідальности. До розправи покликано 40 свідків, які викажуть, як відбувався вишкіл вояків при 14 п. уланів у Львові. Обвинувачені признались почасти до вини, мовлячи, що мусіли так робити зі службових оглядів.

ПЕРЕД ЗМІНОЮ ВИХОВАННЯ У СССР.

„Комсомольська Правда" в передовій статті взиває комсомольців, щоб звертали уваґу на присвоєння доброго тону в поведінці з іншими людьми. Автор статті вважає присвоєння правил доброго виховання за конечність, без якої не можна буде осягнути ніяких успіхів.

Ця стаття кидає світло, що большевики бажають бодай зовнішні прикмети виховання своєї молоди наблизити до европейських форм, які аж дотепер так завзято поборювали.

ТВІР АРХИПЕНКА В НАЦІОНАЛЬНИМ МУЗЕЮ У ЛЬВОВІ

ЛЬВІВ. — Львівське „Діло" подає в новинці „Святочний день у Національному Музеї у Львові" таке:

Дня 14 жовтня в 12-тій години, управа „Національного Музею" у Львові відчинила свої ворота для гостей, що були цікаві поглянути на новий твір, яким збогатився наш музей. Це твір, що буде напевне надово найбільшою атракцією для відвідувачів львівських музеїв, аматорів і знавців мистецтва: різьба Архипенка, прислана в дарі нашими американськими земляками. Поміщена вона у найбільшій салі т. зв. старого будинку, куди перенесли саме тепер модерну ґалерію із саль, що містились досі на поверсі.

„СИНЯ КВІТКА" — НОВИЙ ТВІР ГАЙВОРОНСЬКОГО.

ЛЬВІВ. — Письменник Дмитро Николишин у Коломиї написав оперету-пєсу зі стрілецького життя п. н. „Синя квітка". Вона основана на мотиві загально відомої пісні „Синя чічка". Акція відбувається на Поділі в часі Гетьманщини (1918 рік) у домі дідички (дві дії) і на монастирському подвірю (3-та дія). Між дієвими особами є Стрільці і німецькі старшини. Музику до „Синьої квітки" написав Михайло Гайворонський. Тепер іде праця над інструментацією доволі обємистої партитури.

ЧЕХ ПРО УКРАЇНСЬКУ ҐРАФІКУ.

ПРАГА (Чехословаччина). — Артур Новак, найвизначніший чеський мистецький критик, редактор ґрафічного журналу „Голляр", помістив у тім журналі дуже цікавий нарис про українську ґрафіку. Написав це з нагоди недавньої виставки української ґрафіки в Празі. В статті використав критик українські, німецькі, французькі, англійські та чеські наукові жерела. Є там додані теж ілюстрації, твори таких українських мистців: Василь Масютин, Михайло Осінчук, Олена Кульчицька, Олекса Усачів, Софія Наліпинська-Бойчук, Михайло Жук і Павло Ковжун.

ЕП. НЯРАДИЙ У СПРАВІ ВБИВСТВА КОРОЛЯ ОЛЕКСАНДРА.

КРИЖІВЦІ (Югославія). — Греко-католицький крижевацький епископ Діонізій Нярадий видав у справі вбивства короля Олександра відозву, в якій каже, що король працював для добра Югославії та европейського мира.

СВЯТО ШЕВЧЕНКА І Д-РА КОСТЕЛЬНИКА.

РУСЬКИЙ КЕРЕСТУР (Югославія). — В Руському Керестурі відбулася заходом місцевої й сусідної читальні з Миклушевець у 120-ліття уродин Шевченка і 30-ліття літературної праці о. д-ра Гавриїла Костельника, поета Бачки, що живе тепер у Львові. У програму академії входили вистава „Невольник", промова-реферат про Шевченка, пісні й декламації його творів, далі реферат про творчість о. д-ра Костельника й деклямація творів його пера. „Боже, вислухай благання" закінчило академію, на якій було дуже багато Українців з околиці.

СОФІЙСЬКИЙ МАЙДАН НА ЧЕСЬКИХ МАРКАХ.

ПРАГА. — З нагоди 20-ліття присяги першого чеського леґіону в Києві (11-го жовтня 1914 р.) видала чеська почта марку, на якій — уперше мабуть в Европі — є Софійський майдан Києва підчас присяги чеських добровольців.

РИЖ НА УКРАЇНІ.

КИЇВ. — „Вісті" подають, що в районах харківської, донецької й одеської области засіяно 220 гектарів рижу. Перші збори доказали, що риж в умовинах України може дати чималий урожай. На 1935 рік намічено засіяти 1,180 гектарів рижу на Україні.

ПРО УКРАЇНСЬКУ „ІРРЕДЕНТУ" В РУМУНІЇ.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — Часопис „Рада" містить статтю Ю. Сербинюка, що в ній обговорюється справу видалювання зі служби українських учителів, котрих румунська влада підозріває, що це вони ширять „ірредентистичну пропаґанду". Оту „ірреденту" добачують Румуни в тім, що українські вчителі беруть участь у театральних виставах, що їх влаштовує по селах українська молодь, а далі в тім, що основують українські кооперативи по селах, а ще далі, що вчать по школах української мови. До „бунтівників" зачисляють теж тих священиків, що проповідують у церкві по українськи, бо, як каже влада, і це є пропаґанда. Навіть молодих хлопців, як ідуть до бранки і співають українські пісні, вважається теж бунтарями.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holiday at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Friday's issue (with Ukrainian Weekly):		Число з пятниці (з англійською частю):	
One year	$ 2.00	На рік	$ 2.00
Six months	$ 1.25	На пів року	$ 1.25
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загранницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СКРІПІТЬ УКРАЇНСЬКУ СИЛУ В АМЕРИЦІ -

СУДИТИ ТРЕБА, АЛЕ СПРАВЕДЛИВО

Федеральна рада корабельних інспекторів, що провадила слідство в справі траґічного пожару пасажирського корабля „Моро Кесл", що коштував життя сотню людей, видала нарешті свій присуд.

Присуд осуджує команданта корабля, Вілієма Ф. Вормса, що заняв місце капітана по смерти справжнього капітана, в самий передодень пожару. Присуд каже, що Вормс допустився грубого нарушення своїх капітанських обовязків, бо не вислав на час радіового заклику за допомогу (так званої депеші "SOS"), не задержав корабля, ні не звернув його негайно до берега. Через ці свої недбальства командант Вормс, каже рада, виставив своїх моряків і пасажирів на більшу небезпеку, ніж треба було, занедбав і ослабив боротьбу проти пожару та певно спричинив смерть неодної людини, котру при відповідній увазі можна би було вратувати.

Подібний осуд видала рада інспекторів проти 4 інших офіцирів „Моро Кесл", закидаючи головному машиністови, помічникови машиніста, та другому й третьому офіцирови, що вони просто кинулися ратувати власну голову, а за пасажирів не мали й думки, хоча якраз це є головним обовязком моряка в часі морської траґедії.

Цих пятьох офіцирів мають поставити за ці недбальства на суд, а коли їх засудять, то їм грозить відобрання моряцьких дозволів („лайсенсів") на все.

Що ці моряки заслугували на такий осуд, про це знали всі, що слідили в ґазетах за слідством перед радою корабельних інспекторів. Одначе ті самі читачі ждали від ради чогось більше. Читачі могли ждати не тільки осуду 5 офіцирів, але й осуду самої лінії власників траґічного корабля. На слідстві дано було докази, що служба корабля була перепрацьована, що вона робила задовгі години, що не мала відповідного відпочинку, бо корабель задержувався в порті тільки на короткий час, що, зрештою, корабельний заряд часто наймав до праці людей, до неї непідготованих. Траґедія „Моро Кесла" така велика саме тому, бо не дописав людський матеріял на кораблі, а вину за злий добір людей поносить не хто інший, як власне власники корабля. Коли офіцири допустилися занедбання своїх обовязків, то власники щадили гроші й робили зиски, граючися життям соток людей. Коли таврується моряків, треба було таврувати й власників. Інакше народ буде набирати переконання, що закон — павутина: муха увязне, а шершень проскочить. Не може правитися добре край, у якому нарід має таке поняття про закони і їх виконавців.

О. Сновида.

ВІЙНА БОЛЬШЕВИКІВ З СЕЛОМ

Клясова війна в „безклясовім" советськім суспільстві прибирає чимраз траґічніший вигляд. За пляном усі совхози, колхози й індивідуальні господарства в СССР повинні були засіяти майже 100 міліонів гектарів. А засівають ледви 50 міл. га. Крім того селяни рідко коли засівають приписану на гектар норму. Але це все не обходить большевиків. Вони вичислюють, скільки гектарів село **повинно було** (за пляном) засіяти; скільки село (за пляном) **повинно було** збіжа з гектару зібрати, множать одну цифру другою, і ось уже мають загальне число збіжа, яке село має дати „державі".

Відповідно до статистики, отак переведеної, село давалоб державі коло 40% зібраного збіжа. Процент нечуваний у ніякій капіталістичній, „експлоататорській", державі. Але в дійсности, беручи під увагу фактичну скількість засіяних гектарів і фактичну скількість зібраного збіжа, село дає державі майже 80% того, що продукує.

Інакше, як розбишацькою, подібної господарки, очевидно, назвати не можна.

Перебіг тогорічної „хлібозаготовки" доказав, що й це не помагає: що ніякі кари, ніщо не в стані селянина змусити дати те, чого він не має. Тоді Москва пустилася на хитрощі. Рішено злагіднити декрет про постачання збіжа державі. Совнарком видав постанову, що позволяла споживчим кооперативам і державним централям для закупу збіжа (Заґотзерно) набувати збіже в поодиноких колхозах і совхозах, а також в індивідуальних хазяйствах, що цілковито виконали приписані „хлібозаготовки". Досі продавати й купувати збіже на вільному ринку не дозволяли, поки ціла якась провінція не виконає цілої „хлібозаготовки". Тепер роблять виняток для „пильних" господарств. Певно, сама держава встановлює ціни за те збіже — ясна річ, далеко нижчі ніж були би вони на справді вільнім ринку. Отже щоб змусити село до продажу збіжа, зобовязала держава кооперативи (Центросоюз) мати на поготові для села всі йому потрібні, а досі бракуючі товари: цвяхи, підкови, вила, скло, залізо, рільничі машини і т. і. Тими товарами думали заохотити село продавати надвишку свого збіжа, а щоб товарів не бракло, над Центросоюзом мав наглядати цілий партійний апарат, щоб товари дійсно достарчали.

Якжеж той декрет виконують? „Ізвєстія" доносять, що взагалі його не виконують. Поперше, село не дає збіжа. Бо, як показується, ніяких „надвишок", по стягненню 80% податку, село не має. А коли має трохи збіжа, то хоч як потребує підкови і т. п., те збіже затримує для себе, щоб не вмерти з голоду, і на ринок не везе. Подруге, Центросоюз не дав собі ради з накиненим йому завданням: ані товарів у відповідній скількости для виміни на збіже не достарчав, ані, коли достарчив, не дав тих, яких село потребує.

Черговий фортель Совєтів, щоб ратувати бодай місто від голоду, знову не вдався. Але цей останній декрет свідчить про одну важну річ, а саме: що навіть большевицький уряд, що правив досі ґвалтом і грабунком, переконався, що своєю системою досягає вже самого дна... Що масовими розстрілами, засланнями і карами не витисне ані одного колоска більше з нещасного села; що треба йти на уступки; що треба відкликатися до єдиного імпульсу, що скрізь по світі побуджує до праці: до моменту особистого заінтересування.

Але й тут уряд прийшов запізно. Декретова машина крутиться, коліщата скрегочуть, люди метушаться, але більше смороду як потіхи з того всього виходить. Ніякого хісна. І не може вийти, бо сама система большевизму, вбиваючи приватну ініціятиву, неминуче приводить до голоду і застою в усякій праці. Колись, за царату, як царський уряд виступав з проєктами тих чи інших реформ, йому відповідали: країна потребує **не реформ, а реформи.** Помогти може лише радикальна зміна режиму. Так є і тепер. Ніякі декрети Совєтам не поможуть. Країніж поможе лиш одна-одніська реформа: знищення брутального режіму насильства, що зветься большевизмом. Без цього СССР котитиметься чимраз скорше в пропасть нужди, клясової й горожанської війни й анархії.

MANIA GRANDIOSA

Манія великости. Це та душевна хвороба, що виявляється в наших часах не в одній державі Европи. Навіть маленький канцлер маленької Австрії, Дольфус, убитий 25 липня ґітлерівцями, був про свою особу дуже високої думки. Щож казати про диктаторів — панів великих держав? Не грішить великою скромністю італійський „дуче" (вожд) Мусоліні. Про амбітного Пілсудського ходять анекдоти й приповідки по цілій Польщі. Кажуть, що Пілсудський ще й досі не може переболіти того, що 1920-го року Польщу ратували від остаточного погрому під Варшавою французькі ґенерали з Вейґаном на чолі. Тому, що „чудо над Вислою" приписують Французам, а не Пілсудському, польський диктатор відвернувся від Франції і наблизився полічно до Німеччини. Він збирається показати світови ще раз, що він сам, без Французів, може „набити морду" большевикам. Польська преса пише про „залізну волю" маршала Пілсудського і прикрашує його надлюдськими чеснотами. В польській заграничній політиці виразно видно ознаки душевної недуги Пілсудського. Пілсудський хоче, щоб Польща грала ролю „великої держави". Він хоче рівнятися з Францією, з Італією та з Анґлією. Пілсудський забуває про те, що 40-міліонова франція крім свого власного суцільного населення має ще 60 міліонів своїх чорних і жовтих громадян у кольоніях. Вразі війни Франція може виставити кольорову армію, яка буде добре битися, як було за світової війни. А Польща тимчасом має майже третину людности „меншостей", від яких не може ждати особливої льояльности на випадок війни.

Познаки душевної недуги, названої в заголовку, бачимо ще в більшій мірі в Німеччині. Біда не тільки в тому, що знаходяться особи з претенсіями на вищість, але також у тім, що це звеличання людей при владі має успіх у масах. На цій основі доходить до траґікомічних приґод, коли, наприклад, одна гістерична Німка недавно запевняла всіх, що вона „наречена Ґітлєра", а друга, 19-літня дівчина, повірила в те, що нібито вона є Ґітлєрова „дочка". Нехай ці дивачки — хворі на голову — тішать себе фантастичними мріями. Але що сказати про промову пруського міністра Ґерінґа на недавньому засіданні пруської державної ради? Він заявив, що „ґеній Адольфа Ґітлєра" робить у заграничній політиці найвищі досягнення. Чи можна назвати „успіхами" ту політику „ґеніяльного" Ґітлєра, що поставила проти Німеччини Францію, Італію, Анґлію, Малу Антанту та большевицьку Росію? Але хто посмів би в Німеччині публично критикувати політику „ґеніяльних вождів?"

В СССР бачимо вже „вищий ступінь" манії великости. Тут уже самі „ґенії" та „великі люди". Потребуєте доказів? Загляньте в першу-ліпшу комуністичну ґазету: московську, київську, харківську. Беру число київського „Комуніста" з 29 вересня 1934. З Крамоторівки, в донецькому басені на Україні, посилають комуністи телеґраму до Сталіна в Москву: „Тобі, ґеніяльному натхненникові і творцеві соціялістичної індустрії", і т. д.

В „Комуністі" з 20-го вересня читаємо про „мудрого Сталіна", про „великого нашого вожда тов. Сталіна".

Але й менші „божки" дістають свою порцію хвали. Сталінів пахолок на Україні, Постишев, названий у тім самім числі „Комуніста" „великим керівником" і навіть „ґеніяльним"!...

Диктатори тішаться. Вони взяли в свій монополь пресу і пишуть без упину. З боку дивлячись на це, можна хіба посміятися з такого безсоромного самохвальства. Але як нормальним людям жити під такими „ґеніяльними" правителями?

С. Н.

МЕНІ ВАС ЖАЛЬ...

(Присвята еміґрації).

Мені вас жаль, каліки темні,
Гіркі слова мої,
Слова науки всі даремні.
Тінь темної змії
Закрила ваші серця й очи,
В крові лютує звір
Незгоди злої і серед ночи,
Хоч сяйво ясних зір
На шлях просвіти і науки
Виводить з темних ям,
Бо в темноті неволя, муки,
А час вже вийти нам
На світло сонця, каліки темні,
Гіркі слова мої...
Виходьте, бо падькання даремні
Про Волю в темноті.

Дм. Захарчук.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

БОРНСАЙД, ІЛЛ. Тов. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє своїх членів, що спеціяльний спільний мітінґ з відділом 183 в справі злуки і вибору нового уряду відбудеться 2-го листопада, в годині 6:30 ввечір, в галі церковній. Всі члени обовязково мають явитися на цей мітінґ. — Петро Харидчак, рек. секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Повідомляється членів Бр. св. О. Николая, від. 183, що загальний мітінґ з відділом 165 в справі злуки відбудеться 2-го листопада, в годині 7-мій вечір, в галі церковній. Всі члени відділів 183 і 165 мають явитись. Це є дуже важний мітінґ, бо буде вибір уряду і справоздання контр. комісії обох відділів. — З. Олійник, предс.; Н. Подлецький, кас.; П. Бабяк, секр.

Р. Петрин.

МАЮ ДВІ.

(Оповідання).

16)

— Не хочеш, то ні! — сказав парубок, відвертаючися від неї. — Я тобі тільки те кажу, що не маю охоти захрипнути і через ріку до тебе кричати не буду!

— Казала Феся, що обійдеться! — дівчина захихотала.

Сидір вернувся на свій бік. Ставувши на камени по своїм боці, хотів дошку скинути у воду, та на дошці ще був цапок, що йшов за ним. Взяв цапка на руки, і скочивши з каменя на беріг, поставив його на березі. За той час нагадав собі, що дошки шкода, бо могла би колись таки стати йому в пригоді. Він стягнув дошку з ріки і заніс її в кущі, кажучи:

— Лежи там аж до слушного часу!

Вже прийшла пора гнати худобу до хати. Сидір пігнав і не глянувши на той бік ріки. Коли знов пригнав пополудні, худоба вже була по тім боці. Дівчина стояла на березі і до нього кричала щось. Сидір показав на своє ухо і замахав рукою на знак, що не чує. Дівчина показала вниз ріки. Тим вона йому сказала, щоби зійшов нижче, то буде чути. Хоч дівчина пішла туди, Сидір не рухався з місця. Стояв і дивився в ріку. Бачучи, що парубок знехтував її, дівчина вернулася, відійшла від ріки яких сто кроків і сіла на землі. І Сидір сів. Став стягати чоботи і підкочувати штани. Дівчина не сумнівалася, що він хоче ріку перебристи, щоби прийти до неї. Вона схопилася, відбігла ще далі від ріки і знов сіла на землі.

Сидорови і не снилося йти до дівчини. Навпаки, він хотів показати їй, що її не знає, і не хоче знати; що її не бачить і не хоче бачити; що для нього вона не більше, як... фу! Вліз у воду, та не на те, щоби бристи на той бік. Вже стоячи у воді стягнув з себе сорочку, кинув на беріг і став руками сягати попід каміння. Тепер, коли дівчина побачила, що він не до неї добирається, а до риби, вернулася, сіла на березі і цікаво призиралася його роботі. По сім боці край ріки бігав і до Сидора мекав цапок. Хотів бути коло свого пастуха, та у воду боявся лізти. Коли Сидір вже довший час лазив від каменя до каменя без успіху, дівчина крикнула:

— Лихий з тебе рибак! Обійдешся смаком.

Сидір ані оком не кинув в її сторону, бо хотів показати їй, що вона для нього „фу!"

— Ще спробую під сим каменем, — погадав. — Як і тут не буде, то нині взагалі не буде. Нині мабуть така днина, що хоч далеко ще до вечера, то риба вже вийшла зі своїх скритків на ріку жирувати.

Підійшов до сусідного каменя, всунув під нього руку і витягнув рибу, таку, що була йому від долоні по локоть. Вдарив головою об камінь і риба перестала пручатися. Поволи став бристи до свого берега. Рибу ніс так, щоби дівчина бачила її. На березі зараз розклав огонь і став рибу чистити.

— Дівка буде каятися, — думав. — Вона мабуть любить рибу. Як побачить, що я рибу заїдаю, погадає собі, що як би була не прогнала мене від себе, то й вона була би покушала. Вже тоді мало що очами не зїла ту рибу, коли я її витягнув з води.

Коли риба вже лежала перед ним спечена, Сидір подумав:

— Дівка бачила, що я рибу виймив з води. Бачила, що я її спік. Ануж скаже кому? Як би сама покушала, то може би змовчала в надії, що ще нераз дістане. Таки треба перепроситися з нею і почастувати її.

Сидір встав і пішов кільканацять кроків долі рікою до місця, де не було скал і ріка плила тихіше. Гукнув і рукою махнув, запрошуючи так дівчину до розмови. Дівчина, не кваплячися, підійшла до берега.

— Ти любиш рибу? — Сидір гукнув до неї. — На мене одного завелика.

— Рибу крадену? — відгукнула дівчина. — А сема заповідь де? А кримінал що?

— Ов! — погадав Сидір. — Біда буде. Дівка донесе... Треба якось змудрувати її, щоби на мене не сердилась так. Вона лиш так, щоби допекти мені.

Не довго надумуючись, Сидір відповів їй:

— Я за рибою не пропадаю. Я її піймав для тебе. Як не хочеш, то назад впущу до ріки. І гріх проти семої заповіди піде з водою і кримінал попливе за нею... Ну? Будеш їсти, чи кидати у воду?

— Рибу вже спечену у воду? Ти вдурів?

— То щож з нею зробити, коли ти не хочеш їсти? Я в двійку, в товаристві, їв би. Самому не смакує мені. Як поможеш зїсти половину, то зїм другу. Як ні, то рибу цілу кину в ріку.

— Кинь, та не в ріку, а поза ріку, до мене!

— Розсиплеться, бо печена риба дуже крихка.

— То принеси!

— Хіба, як через ріку перекину кладку.

— Перекинь! Принеси рибу, поклади на камени при березі і вертайся назад на твій бік. Я прийду по рибу аж тоді, коли ти вже будеш назад на твоїм березі.

Сидір волів би лишитися з дівчиною. Колиж вона була така обережна і такий упертюх, то він мусів згодитися на її жадання бодай на те, щоби в своїм власнім інтересі не вищебетала кому, що бачила, як він ловив рибу.

— А ти, не боїшся гріха, коли будеш їсти крадену рибу? — спитав Сидір. — Не боїшся арешту як моя спільничка?

— Дароване їсти, не гріх, — відгукнула. — До арешту хіба не всадиш мене, сам чванячися своїм риболовством. Я не така дурна чванитися. Ні тим, що їла крадену рибу, ні тим, що беру такі дарунки від такого як ти!

— Смолу горячу, не рибу я дав би тобі, як би не те, що мушу затулити твій писок! — погадав Сидір і крикнув до дівчини: — Риба зараз буде на твоїм боці.

Сидір пішов у кущі, витягнув доку і поклав її через ріку. Нарвав папороти і підбілу. На пару листків папороти поклав листки підбілу, на підбіл половину риби і заніс на той бік. Поклав на камени при березі і вернувся на свій бік. Аж коли Сидір вже був по своїм боці і присівся до решти риби, взяла листя з рибою, на камені сіла сама, рибу поклала на колінах і стала халасувати. Коли вже зїла й ости з листям кинула в ріку, стала кричати до Сидора, щоби взяв дошку. Сидір слів її не чув. Лиш бачучи, що вона рукою показує на дошку, вгадав, чого хоче від нього. Тепер він рішився ту дошку лишити на ріці, бо не сумнівався, що дівчина схоче ще не раз дістати рибу, отже своєї погрози покинути се пасовиско не виконає. Він таки надіявся, що заприязниться з нею.

— Вона з таких полохливих, до яких не добре братися нахабно, — думав. — До такої як вона, треба підходити поволи, будьтоби вона була мені цілком байдужа. Така сама колись впаде на світло й обсмалить собі крила.

Пару днів Сидір або цілком не ліз у воду, або як вліз, то не мав щастя: на рибу не попав. Не диво. Пструг не мандрівна риба. Пструг любить держатися одного місця. Які були в сім місци, Сидір вже їх виловив. Треба було ждати, аж велика злива переколотить і понесе велику воду, а з великою водою принесе свіжу рибу.

Сидора нераз кортіло скористати з кладки і перейти на той бік, та боявся знов сполошити дівчину і скріпити її упір. Часом гукнув до неї яке поздоровлення, або заспівав яку зачіпну коломийку. І вона відповідала йому співанкою, та все якоюсь їдкою, глумливою. Чим більше вона глузувала з нього, тим більше його тягло до неї, тим більше її образ морочив його у снах. Він вже знав, що їй на імя Настка і що вона є наймичкою у господаря по тім боці, Данила Мандири. Не від неї знав се. Сказали йому люди, коли він спитав, чия то худоба по тім боці ріки, просто левади Журчана.

(Далі буде).

ПРИЄДНАЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗА

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

Надходять роковини Листопадових днів. І знову з непереможною силою виринатимуть в нашій уяві незабутні хвилини Великого Минулого, переходитимуть перед очима нашої душі безконечні ряди сірих героїв, — а зокрема інваліди нашої геройської Армії, ті, що в жертві для нас зложили свою кров, своє здоровля, — а тепер жадають від нас лише жертви на хліб і на ліки.

Хоч ні! Українські інваліди не можуть просити жертви! **За жертву крови нема рівновартної жертви.** Українським інвалідам не **милостиня належиться.**

Ми без прохання мусимо дати їм усе, що потрібне до життя і лікування ран. Це не буде ніяка жертва з нашого боку, а тільки сповнення обовязку.

Зробім це негайно! Не допускаймо до того, щоб герої наших визвольних змагань, кінчаючи в нужді своє життя, замикали очі на сон вічний з жалем і огірченням.

Небагато вже є інвалідів Української Армії на Галицькій Землі: дві тисячі зареєстрованих в УКТОДІ, — а з них 500 важко окалічених.

Ні один з них не одержує державної ренти. Обовязок забезпечення інвалідів У. Г. А. залишається надалі обовязком Української Нації.

На жаль, жертви на інвалідів значно обнижились, а УКТОДІ було приневолене в останньому році тричі обкроювати вже і так дуже скромні інвалідські пенсії.

Рента наших інвалідів десятикратно нижча від державної ренти. Вже нижче вона впасти не може.

100,000 злотих річно на цілі УКТОДІ добути мусимо!

Українська Еміґрація вже дала наявні докази близького і щирого заінтересування судьбою наших інвалідів. Одначе в останніх двох роках також жертвенність еміґрації припинилася. Дім, закуплений за еміґрантські фонди, покриває річним чиншом двомісячні видатки УКТОДІ. Решту мусимо добути шляхом добровільних жертв і членських вкладок. Жертви в листопаді повинні забезпечити інвалідів на кілька місяців.

Листопад — місяць українських інвалідів!

Жертвуйте всі, наскільки Вас стати!

Для нашої будучности не є байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений моральний довг, чи покине їх безпомічних власному горю.

Дохід з Листопадових Свят присилайте на інвалідів!

Дрібні жертви посилайте за посередництвом місцевих українських орґанізацій.

Нехай надія на Вас не заведе очікувань інвалідів.

Українське Товариство Допомоги Інвалідам,
Львів, Потоцького 48.

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБКИ.

У фінансовім звіті за вересень 1934 була проголошена виплата посмертної запомоги по бл. п. Романі Стефані, з відділу 108 У. Н. С. Покійний був членом відділу 102 в Клівленд, Огайо, що отсим простуємо.

Канцелярія У. Н. Союза.

В оголошенню 30-літнього ювилею бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, в Питсбурґу, Па., в ч. 250, з дня 25. жовтня 1934 р. було подано: о. Теодорович з Мікізракс, а має бути з Мікізпорт; тов. Рогатинщина, від. 386, а має бути від. 396.

Адм. „Свободи".

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Ювилей „Товариства Вільних Козаків".

Товариство Вільних Козаків, від. 316 У. Н. Союза, обходило двацятьпятьлітний ювилей свого існування дня 13. жовтня 1934 року, в галі Амалґамейтед. Свято розпочалося точно в годині 8-мій ввечір.

В цім ювилейнім святі взяли святочну участь майже всі товариства, братства та сестрицтва з рачестерської громади. Також прибули представники від тов. Українська Січ з Бофало, Н. Й., від. У. Р. С. Та прибуло майже ціле товариство Запорозька Січ з Обурн, Н. Й., від. У. Н. Союза, котрі приїхали босом і автами.

На це свято також прибуло багато гостей з рачестерської громади, щоб цим показати свою прихильність до тов. Вільних Козаків.

На салю входили товариства, братства та сестрицтва в повному святочному настрою зі своїми українськими та американськими прапорами і з лентами та з тов. відзнаками на грудях. Члени тов. Вільних Козаків, під проводом свого старшини, тов. Олекси Лупела, були уставлені в два ряди, в повному здисциплінованому настрою, а музика під проводом М. Юркова грала марш. Коли вже всі гості позабирали місця, настала на салі повна святочна тишина. Зараз на естраді появився предсідник тов. Вільних Козаків, тов. Микола Кучмій, та виголосив вступне слово, переповівши вкороті історію товариства. Пятнацять тодішніх ще молодих та здорових хлопців, імігрантів, котрі зрозуміли свободу нової вітчини і з неї скористали, оснували 8-го серпня 1909 р. церковне братство св. Георгія. Це братство засновано як самостійне. Воно мало на меті зорганізувати головний центр у Рачестер, Н. Й., а навіть вже було вибрано на це дозвіл на ню-йорський стейт. Однак успіх був замалий, бо, на жаль, ініціятивних сил було замало. І так існувало самостійно не цілих три роки. Дня 12. квітня 1912 року члени ухвалили приступити до тодішнього Р. Н. С., а теперішнього Українського Народного Союза, куди його вписано як відділ 316. Відтоді почалась троха ліпша господарка у відділі. Також більше членів приступало до братства.

Знову по якімось часі братство почало занепадати, а то через церковні спори. Дня 14. травня 1914 року тодішній предсідник Микола Кучмій скликав збори, щоб зарадити тому лиху. По довгих дискусіях члени прийшли до переконання, що церковні спори не доведуть до розвитку братства та рішили 70 голосами проти одного, щоб змінити назву церковного братства св. Георгія на світське товариство Вільних Козаків. Від того часу починається живіша робота не тільки в товаристві, до якого зараз багато більше молодих членів приступило, але взагалі почалась більша громадська та народня робота. Не було ані одного випадку, деб тов. Вільних Козаків не брало участи в громадських чи в народних справах. А навіть давало почин в деяких громадських справах. Та найбільше старається до зеднання громади. Як також все підносить справу будови Народного Дому. Ця справа є тепер найпекучішою справою нашої громади. Однак деякі спори в громаді не дозволили довершити бажаного діла.

Щоб прискорити будову Народного Дому, товариство Вільних Козаків само купило реальність при 102 Джойнер Стріт.

По якомусь часі члени прийшли до переконання, що це місце буде замале на рачестерський Народній Дім. Члени рішили купити більше і відповідніше місце на будову Народного Дому. І куплено при Джозеф евені, де вложено десять тисяч готівкою. Ми віримо, що при добрій волі й громадській вирозумілости вкороті цей дім буде збудований. Тов. Вільних Козаків взяло собі тепер за обовязок зорганізувати рачестерську молодіж, котрої вже є так багато, а ще не належать до ніяких українських орґанізацій. Отже з нагоди двацятьпятьлітного ювилею треба, щоб молодіж вступала в ряди товариства Вільних Козаків і до У. Н. Союза. Член платить до товариської бенефітової каси 50 ц. на місяць, а за це має $6 тижневої запомоги при нещасних випадках. Тай ще багато інших користи має член в товаристві, якої ніколи за таку малу місячну оплату в чужих орґанізаціях не дістав би.

По сій промові виступив мужеський хор товариства Вільних Козаків, під проводом тов. М. Юркова.

Відспівали чотири пісні. Хоч хор молодий і не складається з професіоналістів (артистів), але зі самих робітників, то публика була з нього задоволена, бо за кождою піснею нагороджувала хор грімкими оплесками.

Опісля тов. Іван Колодзінський відспівав пару пісень при акомпаніяменті панни А. Юрків. Приємний, дзвінкий голос зачарував публику, а оплескам не було кінця.

Потім секретар В. Ґурянський здав обширне фінансове справоздання, яке тут переданемо тільки в скороченню.

Загального приходу мало товариство за час від 8 серпня 1908 р. до 1. січня 1934 р. — $60.667.82. Розходу $53,567.87. Виплачено між іншим на запомоги членам $7,611.69, а на освітні цілі в краю й Америці $1,144.44.

Бенефітова каса має маєтку на $7,360.95, маєток дому товариства $22,182.25. Довгу має товариство $3,544. Готівкою в банках має товариство $11,-214.21.

Тов. Вільних Козаків має членів (до 31. серпня 1934 р.): мужчин 118, жінок 55, молодечий від. 58. Разом є 231 членів. Між тими членами є два члени, що належать до товариства без перестанку від самого початку заснування товариства, а іменно: тов. Михайло Гаврилів і тов. Петро Ковтун.

Тов. Вільних Козаків за двацять пять років свого існування стратило через смерть вісім членів. Померли: Микола Поливний, Іван Демкар, Галина Зарицька, Василь Британ, Дмитро Падучак, Анна Полянська, Петро Мудрик, і Стефан Іванців.

В дальший концертовій програмі виступив молодий скрипак Мирослав Цицак, котрий відіграв кілька пісень. Акомпаніювала панна Крик. Публика нагородила їх оплесками.

Потім предсідник представив посла Андрія Гривнака, котрий передав привіт від орґанізацій краєвих, від яких сюди приїхав і якого публика щиро повитала. Опісля дуже радісно витав всі українські орґанізації, а зокрема тов. Вільних Козаків, котре так гарно розвивається під оглядом матеріяльним та моральним, помагає своїм членам в критичному положенню, та зробило багато корисної роботи в своїй громаді й для цілого українського народу, як видно зі справоздань предсідника і секретаря товариства. Переповів потім коротку історію значіння українських орґанізацій тут на американській землі. Казав, що ввесь український загал повинен належати тільки до своїх орґанізацій. А найбільшу увагу звернув український загалови, щоб пободбав за свою молодь, бо інакше та молодіж потрохи буде губитись, а це буде школа для українського народу. Потім побажав товариству Вільних Козаків витревалости і доброго розвою як в маєтку, так і в членах.

По тій промові виступила тов. Катерина Гнатків і відспівала кілька пісень, при акомпаніяменті панни Крик, за що публика нагородила її грімкими оплесками.

Опісля секретар відчитав привіти, які наспіли від Українського Народного Дому з Сиракюз, Н. Й., і від товариства Українська Січ з Бофало, Н. Й., від. У. Р. С.

Потім слідували привіти від місцевих і позамісцевих орґанізацій, а то від слідуючих: тов. Запорозька Січ з Обурн, Н. Й., місцеві: бр. св. Йосафата, бр. св. о. Николая, відділ Провидіння, сестрицтво Рожд. Пр. Богородиці, жіноче тов. ім. Лесі Українки, тов. ім. М. Драгоманова, від. У. Р. С., тов. ім. Івана Франка, тов. ім Т. Шевченка, бр. св. Петра і Павла, від. Провидіння, Український Ситизенський Демократичний Клюб.

Всі братства, товариства і сестрицтва зложили щирий дар та побажали доброго розвою.

По зложенню желань мужеський хор тов. Вільних Козаків відспівав ще кілька пісень.

Предсідник Микола Кучмій при закінченню концертової програми подякував всім товариствам, братствам, сестрицтвам, укр. Сит. Дем. Клюбови і всім гостям, як також подякував співакам та солістам, що помогли звеличати ювилейне свято товариства Вільних Коаків. Після того забава тяглась аж до пізної ночі.

Володимир Гурянський.

З КНИЖОК ПРО УКРАЇНУ.

An Atlas of Current Affairs by J. F. Horrabin. London, Victor Gollancz Ltd. 14 Henrietta St., Covent Garden. 1934.

Нова книжка українською мовою з заввагами про Україну.

Книжка ця є видана в формі атласу. Має спеціяльну мапу України з замітками цілком правдивими на протилежній стороні. Границі виведені так докладно і точно, якби цю мапу рисував Українець.

На кожній мапі інших держав є зазначена територія, заселена Українцями. Кожда держава є обговорювана на рівні з Українцями.

Знаменита книжка для української молоді як "reference book" історично-географічна.

Подав **П. Д.,**
Філадельфія, Па.,

НОВІ КНИЖКИ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ

Біч, Рекс. — ЗАЛІЗНИЙ ШЛЯХ. Повість з анґлійського. Оправлена — 1.00
Вволлес, Л. — БЕН-ГУР. Повість з часів Ісуса Христа. Книжка читана всіми народами, один з клясичних творів усього світа. Гарний стиль, цікава акція, благородні ідеали: любов Бога та рідної землі — роблять цей твір якнайбільше підхожим до поширення між найширші круги нашого народу. — $ 80
Вовчко, Марко. — ТВОРИ МАРКА ВОВЧКА. Зміст: Сестра, Козачка, Чумак, Одарка, Сон, Горпина, Викуп, Свекруха, Отець Андрій, Максим Грімач, Данило Гурч, Чари, Три Долі, Не До Пари, Два Сини, Ледащиця, Від Себе Не Втечеш, Інститутка. Оправлена — 1.25
Вовчко, Марко. — МАРУСЯ. Повість — 45
Гаврилюк, Ілько. — ТЕРНИСТИМ ШЛЯХОМ — 50
Гашек, Ярослав. — ПРИГОДИ ДОБРОГО ВОЯКА ШВЕЙКА В СВІТОВІЙ ВІЙНІ (Швейк на Фронті). Авторизований переклад з чеського — 90
Гашек, Ярослав. — ПРИГОДИ ДОБРОГО ВОЯКА ШВЕЙКА В СВІТОВІЙ ВІЙНІ (Швейко в Запіллю) — 90
Гомзин, Б. — ПРОКЛЯТІ ЧАСИ. В книжочці два оповідання, що сягають сюжитами в недавні часи гром. війни на Україні. Оповідання „АЖ ТАМ" більш вражаюче змістом. Варталоб цю книжечку кинути масово в кожну місцевість — 20
Гребінка, Е. — ЧАЙКОВСЬКИЙ. Історична повість — 80
Грінченко Б. — ПІД ТИХИМИ ВЕРБАМИ. Повість. Оправлена — 1.50
Грінченко Б. — СОНЯШНИЙ ПРОМІНЬ. Повість — 65
Ґеорґ, Д. — СПОМИНИ З СЕРБСЬКОГО ФРОНТУ. Дивні пригоди австрійського жовніра — 35
Чернява, І. — НА СХОДІ МИ. Оповідання, опр. — 95
Дерлиця, М. — В МЛАКАХ. Повість — 40
Дежеліч, В. — СОФІЮ ВИБРАВ. Істор. повість з часів візант. цісарства. Перекл. М. Фірак — 80
Дудко, Ф. — ГЛУМ. Оповідання — 35
Дудко, Ф. — КРАСА ЖИТТЯ. Оповідання — 20
Ілько Борщак—Рене Мартель. — ІВАН МАЗЕПА. Життя й пориви великого гетьмана — 1.50
Кервуд, Д. — З ТАВРОМ УБИЙНИКА. Повість, пер. М. Лотоцький. Є це Книжка пригод благородного чоловіка, закинутого судьбою в дику країну північної Канади — 80
Кобилянська, Ольга. — В НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЛЯ КОПАЛА. Оповідання. Розказується про молодого парубка Гриця, що кохається в двох дівчатах, з якими обіцяє женитися. Коли опісля жениться з одною — друга в розпуці шукає чар-зілля та отроює нім молодого Гриця, а сама, збожеволівши тоне на дні глибокої води. Кобилянська розробляє цю стару тему далеко глибше психольогічно, чим її попередники. — 90
Ковч. о. Еміліян. — ЧОМУ НАШІ ВІД НАС УТІКАЮТЬ — 50
Кобилянська, Ольга. — ЗЕМЛЯ. Повість. Тут Кобилянська малює на ширшій картині соціяльні взаїмовідносини буковинського села XIX століття. Земля — це та вища, просто містична, сила, що складає цей невблаганий фатум, що примушує Саву вбити брата Михайла, а наймичку Анну зазнати стільки горя і сліз — 2.50
Кобилянська, Ольга. — ЦАРІВНА. Героїна Наталка Верковичівна виступає тут „надлюдиною" з презирством до міщанських інтересів, з великим аристократизмом духа та змаганням до повної еманципації пригнобленої жінки. Вона шукає собі чоловіка таких же поглядів, щоб він її не пригнітив. Тому то відкидає обмежного орядина, а знаходить собі ідеал в особі скромного д-ра Марка — 2.75
Курдидик, Анатоль. — ЯСНІ ВОГНІ. Оповідання. Молодий, а проте вже досить широко читачам знаний, автор проявив у цій книжці чималий талант. Велике багацтво сюжетів, добре виведений розбір душі поодиноких героїв, палкий патріотизм та свіжий чуттевий стиль роблять цю збірочку цінним вкладом у нашу „воєнну" літературу. — 20
Лепкий, Богдан. — ПИСАННЯ БОГДАНА ЛЕПКОГО, з портретом автора і з нарисом його літературної діяльности, написаним В. Верниволею. Том І. Вірші, том II. Проза. В полот. опр. — 5.50
Левицький-Нечуй, Іван. — НАД ЧОРНИМ МОРЕМ. Повість. Опр. — 1.50
Лепкий, Б. — ПІД ТИХИЙ ВЕЧІР. Повість-казка. Опр. — 2.00
Левицький-Нечуй, Іван. — ХМАРИ. Повість. „Хмари" являються цінним художним твором з рівночасно дуже важним культурно-історичним документом. Ця повість показує чим дихала і жила нова інтелігенція, ці народники-українофіли шістьдесятих років — 2.00
Леонтович, В. — ВОРОХОБНЯ й інші оповідання — 45
Лотоцький, А. — КУЖІЛЬ І МЕЧ. Істор. повість з кінця 15 і поч. 16 віку. Знаний і люблений повістяр, А. Лотоцький, розказує в тій книжці про життя характерної княгині Слуцької та на тому примірі вчить нас, яке повинно бути життя благородної жінки-матери, що над усе цінить свій громадський обовязок. Книжка надається на нагороди пильности й дарунки для молоді — 80
Мельник Микола. — ПО ТОЙ БІК ГРЕБЛІ. Оповідання. — 35
Мельник-Матвіїв, Микола. — ЗА РІДНЕ ГНІЗДО — 25
Матісен, В. — ЗАЧАРОВАНИЙ ГОДИННИК. Трапляються і в нас час до часу малі, але вартісні книжочки. Вони не лише цікаві змістом, як для молоді так і для старших, але мають у собі багато з тої краси, якої так брак у популярній дешевій літературі. До таких належить і Зачарований Годинник. — 26
Мордовець, Данило. — ГЕТЬМАН МАЗЕПА. Іст. повість в 2 томах — 1.00
Монкевич, Борис. — ЧОРНІ ЗАПОРОЖЦІ. Зимовий похід й остання кампанія Чорних Запорожців. Зі схемами й ілюстраціями, брош. — 80
МОНОҐРАМИ до хрестикового вишивання — 65
МАҐІЧНІ ШТУКИ ДЛЯ РОЗВАГИ СТАРИХ І МОЛОДИХ — 20
Опільський, Юліян. — ЗОЛОТИЙ ЛЕВ. Оповідання. — 30
Опільський, Юліян. — ІДУ, НА ВАС. Іст. повість. Автор вибрав історичну тему „Про князя, що чужої землі шукаючи, та свою втеряв", вплітаючи другу, романічну, як боярин-ізгой відвагою і розумом боярство собі вернув та з милою одружився. Своїм оповіданням обіймає автор останні місяці життя Святослава з невдачним походом на Дунай, та на їх тлі зобразив побут давньої Руси. Опр. $1.25, брош. — 75
Орксай, Баронесса. — БАГРЯНИЙ ЦВІТ. Повість з часів франц. революції. В 2-ох томах. Одна з найкращих повістей сучасної Анґлії про давні страшні часи т. зв. „Великої Революції" — 1.00
Підмогильний, В. — В ЕПІДЕМІЧНОМУ БАРАЦІ. Нарис. Цей нарис молодого талановитого автора малює як неможна краще атмосферу, в якім жиє сучасне покоління на Україні — 30
Поліщук, К. — ГУЛЯЙПІЛЬСЬКИЙ БАТЬКО. І — II Том — 85
Поліщук, К. — РОЗПЯТА ДУША. Оповідання з латишського життя — 20
Приймак, Михайло. КСТИНИ. Картини з Лемківщини — 10
ПРО ПЛЕКАННЯ І ЛІЧЕННЯ ДОМАШНІХ ЗВІРЯТ. Практичний Порадник — 25
Рогова, О. — СИН ГЕТЬМАНА. Іст. роман з часів Б. Хмельницького — 1.00
Старицький, Михайло. — РОЗБІЙНИК КАРМЕЛЮК. Іст.оричний роман. Том 1—4. — 2.50
Сімович, д-р Василь. — ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ для самонавчання та в допомогу шкільній науці. Друге видання з одмінами й додатками. В полот. оправі — 3.75
Толстой, Лев. — ВІДРОДЖЕННЯ. Два томи, в 3-ох частях. Автор описує кривду, заподіяну молодій дівчині шляхтичем, як її опісля вивезено на Сибір і як остаточно цей сам шляхтич пішов на Сибір за нею, щоби виблагати прощення — 2.75
Українка, Леся — ЖАЛЬ. Повість — 45
Українка, Леся. — НАД МОРЕМ — 30
Українка, Леся. — ПРИЯЗНЬ-РОЗМОВА — 45
Устіянович, М. — СТРАСТНИЙ ЧЕТВЕР — 40
Франко, І. — МОЙСЕЙ. Четверте видання з передмовою — 35
Франко, Іван. — ЗАХАР БЕРКУТ. Автор малює історію нападу Татар на село в Карпатах, якого мешканці не лише потрапляють оборонитися, але й побивають зовсім татарську орду та спиняють дальший похід Татар — 1.50
Франко, Іван. — З ВЕРШИН І НИЗИН, збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Зівяле листя" й „Великі Роковини". У біографічнім нарисі Івана Франка (Нап. Василь Верниволя) є 14 ілюстрацій. В оправі — 3.40
Франко, Іван. — ЛИС МИКИТА. З ілюстраціями — 60
Ф. С. — БРАНЕЦЬ МОРСЬКОГО ОПРИШКА. Іст. оповідання — 35
Франко, Іван. — ОПОВІДАННЯ. Зміст: Малий Мирон. Грицева шкільна наука. Оловець. Борис Граб і інші — 65
Филипчак, І. — ЗА САН. Іст. оповідання для молоді, 2 томи — 40
Шевченко, Тарас. — КОБЗАР, з портретом автора, сторін 707, опр. — 2.75
Шевченко, Тарас. — ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 3-ох томах, в опр. — 8.50
Шевченко, Тарас. — ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 5. томах в опр. — 15.00
Чайковський, А. — ЧЕТВЕРТА ЗАПОВІДЬ. Повість з галицького життя. Оправлена — 1.25
Чайковський, А. — ОЛЮНКА. Оповідання з життя ходачкової шляхти. Оправлена — 1.50
Чайковський, А. — В ЧУЖІМ ГНІЗДІ. Повість з життя ходачкової шляхти в двох частинах. Оправлена — 1.75
Чайковський А. — ЗА СЕСТРОЮ. Оповідання з козацької старини з ілюстраціями, семе видання — 50
Чайковський, А. — ПОБРАТИМИ. Іст. повість — 85
Чайковський, А. — НЕ БУЛО ВИХОДУ. Історія одної парцеляції. Оповідання з галицького життя — 35
Чайковський, А. — НА УХОДАХ. Істор. повість в двох частях — 90
ЯК ДОБУТИ КРАСУ і задержати молодість та здоровля. Написала Осипа Заклинська на основі студій та косметичної практики в Празі. 50 ілюстрацій — 75
Чайковський, А. — КОРНІЄНКО. Три томи — 1.50
Чайковський, М. — ЗА СИЛУ СОНЦЯ. Фант. оповідання — 90
Чехов, А. — ОПОВІДАННЯ. Переклав О. Бабій — 25
ЗБІРНИК НАРОДНІХ ПІСЕНЬ в укладі на три голоси для ужитку шкільних хорів. Зладив Філярет Колесса — 25
СПІВАЙМО, збірничок пісень на два голоси для шкільної молоді. На весняне свято пісні. Зладив Філярет Колесса — 15
СОННИК АСТРА. Після халдейських, египетських та перських жерел. З нумерами — 50
Ясінчук, Л. — ДЛЯ РІДНОГО КРАЮ, відгомін ювилейних свят в Америці в честь Рідної Школи — 40

Кождий замовляючий книжки повинен виписати **виразно і читко** всі титули потрібних йому книжок і обчислити загальну належитість за них. Гроші належить посилати через почтовий або експресовий переказ (моні ордер), виписаний на імя, подане у понижчій адресі. Дотичний грошевий переказ треба залучити в листі, оставляючи собі відтинок яко посвідку. Хто посилає паперові гроші, повинен такий лист зарекомендувати (зареджіструвати). Хто посилає почтові марки, нехай обвине їх добре в папір, аби у вохкі дні вони не зліпилися в дорозі.

З Канади треба посилати гроші лише на CANADIAN MONEY ORDER. Канадійських почтових марок не приймаємо.

Адреса замовляючого мусить бути виписана якнайдокладніше. Мешкаючі по малих місцевостях повинні при замовлюванню книжок заслати 10 центів на реджістрування посилки, бо трапляється часто, що хтось непокликаний забере чужу посилку і її властителеви не доручить. **За недоручені посилки, коли замовляючий не прислав 10 центів на реджістир, книгарня не відповідає.**

Замовлені річи висилаємо відворотною почтою і посилку оплачуємо самі. Гроші належить посилати рівночасно з замовленням.

Всі письма треба адресувати так:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J,

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ОЗОН ПАРК, Л. АЙ.

З представлення на край.

Союз Українок, від. 35 в Озон Парку, давав дня 2. вересня представлення „Мати". Часть доходу призначено на народні цілі. І так вислано до Обєднання $15, а то $10 на голодуючих повенян у Галичині, а $5 на Музей Визвольної Боротьби.

Г. Швед.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Зі срібного весілля на Рідну Школу.

Громадянин Петро і Розалія Сернюк обходили на своїй фармі 25-літній ювилей свого подружого життя. На це родинне свято запрошено приятелів і знакомих. При веселій забаві не забуто й за Рідний Край. Гром. В. Михалюк згадав за Рідну Школу і її працю та попросив, щоби гості при роздаванню короваю зложили жертву на Рідну Школу. Дружки, пані М. Юркевич і пані А. Вільчинська розносили коровай, а дружба Т. Вітковський і пані Т. Комарянська перевели збірку.

Жертвували слідуючі по $1: П. Сернюк, П. Цвек, С. Коницький, Й. Дугай, Й. Швайка, В. Чучман, С. Комарянський, К. Ґнип, Т. Вітковський, А. Ґарбузінський, І. Бабак, Н. Зьобровський, В. Труфин, Н. Вільчинський, В. Михалюк; по 50 ц.: Д. Підлиський, Т. Сюрка, Й. Юркевич, М. Квас, Ю. Грицай, С. Цюпка, Е. Сернюк, Й. Макаровський, П. Коніцький. Разом зібрано $19.50, котрі вислано до краю через Обєднання.

Присутній.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

МІЛВІЛ, Н. ДЖ.

Українська красавиця вибрана „Місс Мілвіл".

Дня 23. жовтня в салі „Левой" театру відбувся конкурс краси і вибір припав панні Юлії Дупняк, дочці тутешнього громадянина, п. Теодора Дупняка.

Панна Дупняк, як подає місцевий часопис, була дуже зворушена цею несподіванкою, але все ще була в стані висказати публиці слова подяки за вибір.

Це новий доказ, що наші дівчата імпонують Американцям, попри інші прикмети, ще й красою.

М. Стоколоса.

NEW YORK, N. Y.

Stephan J. Jarema Rally.

On Wednesday evening of October 24th, the lower East Side of New York woke up to the fact that one of its own sons was taking up the fight in its defense by witnessing a monstrous parade of over one hundred trucks and automobiles. This parade led a crowd of over a thousand voters to the Ukrainian National Home where there was held the first public rally in behalf of the choice of the East Side, Mr. Stephan J. Jarema.

It was indeed a pleasure for your correspondent to see for the first time, an assemblage that forgot all racial, political, and religious differences in a common cause. There were in the audience people of over ten nationalities, and the speakers were of eight different nationalities. All of the major and minor political parties were represented, but this varried group unanimously endorsed but one man...Mr. Stephan J. Jarema.

The rally was opened and ably conducted by Mr. William Selnick, who explained the reason for the creation of the East Side Party, and the choice of its emblem. Mr. Selnick then introduced Mr. William F. Wagner, organizer and past president of the Ukrainian Democratic Club of New York. Mr. Wagner spoke in English and Ukrainian, to the effect that, the man who should represent the East Side at Albany should be one of integrity, ability and honesty of purpose. Quoting Mr. Wagner, "He should be a man who will truly represent the people, and not a political machine. He should be cognizant of the conditions in his district, and be in sympathy with the needs of the people in his district. Such a man, without any doubt, is Stephan J. Jarema".

Mr. Michael Piznak, a prominent Ukrainian attorney, and a representative at the Slavonic Democratic Council of Greater New York, reminded the voters present that up to date, the minorities have received nothing but promisses from the elected represantatives of the people. It was of vital importance that a man should be chosen to really represent the people, and Mr. Jarema would be just the man for the position. Mr. Piznak warned the voters present, "We must disregard the pleas of the politicians that we should cast our votes for the winning party. Forget their statements that we haven't a chance; for such is not the case. They are only saying this because they are in a mortal fear of losing out themselves, and they want to keep up the morale of their machines. Even if we don't win, let us go down fighting".

Mr. Walter Molinsky, the next speaker, spoke in Polish and most enthusiastically endorsed Mr. Jarema in the name of the Polish voters of the 8th A. D. Mr. Molinsky, "We of the Slavonic minorities should have made such a protest long ago, but we have never had a candidate who had the courage to face the tremendous opposition of machine politics. Fortunately, today we have such a candidate, the man of the hour, Stephan J. Jarema. Should Mr. Jarema be defeated, it will not be a disgrace for him, but for us for not having united in his support".

Mr. Walter V. Bouquet, a prominent Republican attorney gave a very good reason for supporting such an independant candidate as Mr. Jarema. Mr. Bouquet pointed out, "This depression has taught us how to vote. We no longer vote as a party machine dictates. We use our own judgement. The East Side Party nas chosen an appropriate Emblem. It signifies 'Liberty'. Liberty for the voter of today. Mr. Jarema is not a mushroom politician who manufactures many and varried reasons for being elected. Mr. Jarema does not need to fabricate reasons. He has been of service to his community long before he dreamed of entering the field of politics".

The following speaker, Mr. John Miller, who was for a long time associated with Mr. Jarema in the legal profession, outlined in detail Mr. Jarema's legal background, and showed that in spite of his youth, Mr. Jarema was a very capable lawyer.

Mr. Theodore Consiewicz, organizer of the Russian Democratic Club, then spoke in Russian, and on behalf of his Club, endorsed Mr. Jarema in the mutual fight for recognition. Mr. Consiewicz was then followed by Mr. Nicholas Karlak who pointed out that the day has passed when the Slavonic people will be regarded as big, hulking bears, without brains, to be used and abused without thanks by the political machines. The Slavonic peoples, overcoming great handicaps, have succeeded in educating their children so that today men like Mr. Jarema can take up the battle in their behalf.

Mr. Jarema was then publicly endorsed by Mr. Michael Mahonec, Chairman of the Slavonic Democratic Council of Greater New York, on behalf of the Council. Mr. James Donnelly, the following speaker, emphasized the need for unity. He pointed out that in the past, the Irish altho in the minority, have controlled politics simply because they were united politically..

Dr. C. Travers Stepita endorsed Mr. Jarema on behalf of the Slavonic League of American Voters. Other speakers were Mr. John Heckman, Mr. Marcel Wagner and Mr. Peter Diankuff.

Mr. Jarema's campaign manager, Mr. Michael Terleski then told the assembled voters that present indications are that Mr. Jarema has every possibility of being elected. He mentioned that over twenty percent of the voters in the district had signed Mr. Jarema's petition, and since every voter had not been approached with the petition, another thirty percent could easily be counted on to vote for Mr. Jarema.

Mr. Jarema's first public message was indeed a gratifying one. He made no promises, and yet all present understood that he had their welfare in mind, and that he would serve them faithfully when elected. He bitterly denounced the common references made to the East Side homes as slums. He criticized the present administration, insofar as local officials are concerned, as being discredited and antiquated in their ideas. Mr. Jarema stated that the opposing candidates were using an unfair method of sabotage, realizing that Mr. Jarema's candidacy was a real threat to their past undisputed political rule.

The chairman succeeded in conducting the rally in a lively manner interspersing humor with fact. The voters present were highly attentive, so much so that the speakers did not have to exert themselves to be heard. If the feeling thruout the 8th A. D. is as great for Mr. Jarema as was manifested at the rally, I am sure that we will see Mr. Jarema in Albany this coming January.

J. M. U.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

RUSSIA'S FOOD SUPPLY.

Reports From Investigators and Private Sources Indicate Shortage.

To the Editor of The New York Times:

Harold Denny's articles during the past two weeks on Soviet Russia would tend to leave the impression upon the casual reader that there is no real danger of starvation in the Soviet Union. To say that this is misleading would be putting the matter mildly.

In the first place it is evident that Mr. Denny has permitted the authorities to lead him on his 800-mile inspection tour through the Ukraine only through the collective farms. These are admittedly the favored pets of the Soviet regime and would naturally present the brightest side of the pictures. Yet, as Mr. Denny admits, it is likely that the peasants who are members of these collectives will be on short rations before the coming Winter is over. One can readily imagine the fate of those who have been trying to eke out an existence as individual farmers.

The real plight or these individuals has been carefully concealed from Mr. Denny. That he has some inkling of their fate is evident from his article of Sept. 28, in which he stated:

"After a Summer in which moral suasion was largely used and efforts were made to coax the remaining individualists into collectives by helping groups of them with seed, implements and expert advice, the government has now decided to use stronger measures."

Some of the measures to be used are outlined by Mr. Denny in the same article. First, a money tax is levied on the farmers, although the farmer can obtain money only through the sale of his wheat in private markets, a trade which is discouraged very strongly by the government, or through sale to the government, which, of course, will regulate prices to its advantage. Second, "farms that willfully failed to fulfill their sowing plans and grain deliveries to the State are taxed twice the normal amount for such farms," despite the fact that a reduced crop means less money available for the farmer. The third measure is really a stroke of genius, because it states that "local authorities are empowered to increase the tax up to 50 per cent on farms in regions that have had an unusually bountiful harvest."

Can any one state that this is not a deliberate plan of starvation?

Mr. Denny states by inference why the Communists are also on short rations in his article of Oct. 10, wherein he describes how millions of bushels of precious grain stand marooned and exposed to the weather on railway sidings waiting for the freight cars which will never come.

There is starvation in the Ukraine and Russia and there will be real hunger this Winter. The testimony of all impartial visitors corroborates this statement. Otherwise why should have Cardinal Innitzer, Archbishop of Vienna, and the heads of religious faiths in Vienna united in an organization which will endeavor to alleviate the coming famine in Russia which they see is inevitable? Professor S. P. Duggan of the American University Union upon his return from the Soviet Union stated: "I ought to say that there has been no doubt of the existence of famine in Russia." Others who have no political axes to grind say the same.

A more accurate and vivid description of true conditions may be had from letters which are smuggled out of the Ukraine and finally reach relatives of the writers. All narrate how their relatives, parents and friends have perished through starvation or under the attack of epidemic diseases; they often tell of whole villages being decimated through starvation; in some cases the letters are the last testaments of the writers themselves, written before they pass into the delirious stage of hunger and starvation.

EMIL HLADKY.
Jersey City, N. J., Oct. 19, 1934.
(The New York Times, Tuesday, Oct. 23, 1934).

Маляр: — Я чую, що я випередив сучасність на яких сто літ!

Господар: — Гм, так, пане Кістяченку, зате з комірним ви лишилися позаду вже шість місяців.

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН.

(103)

Copyright 1932 by Edgar Rice Burroughs Inc. Distributed by United Feature Syndicate Inc.

MAXON

Як білий чоловік скочив між малпи, дівчина побачила симетрію й красу його досконалого тіла, його грацію, його силу, і по тім вона його пізнала! Це був той самий чоловік, що її вратував колись від льва.

Це був той самий, котрого вона вдарила по голові прикладом револьвера та від котрого вона втекла. Той самий, що вбив Карзенова та пощадив її життя тої ночі у Вільгельмсталі! Повна страху й захоплення, вона ждала.

Вона чула, що з його горла добувалися голоси, подібні до тих, що добувалися з горла малп. Хоч вона не могла майже цьому вірити, а проте догадувалася, що ця істота говорила з звірями їхньою мовою!

Тарзан задержався поза внутрішнім кругом самців. „Я Тарзан з малп!" — він крикнув до них. „Ви мене не знаєте, бо я з іншого племени; але Тарзан приходить до вас у мирі, або він приходить боротися. Чого ви хочете? Покажіть мені вашого короля!"